

Î N C H E I E R E

22 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iurie Bejenaru

Judecătorii

Galina Stratulat, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Oleg Nicolaev,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Oleg Nicolaev împotriva Ministerului Justiției cu privire la recunoașterea discriminării sale pe criteriu de origine socială și clasă, constatarea încălcării dreptului de acces la justiție și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Oleg Nicolaev și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 17 decembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La data de 05 ianuarie 2015, Oleg Nicolaev a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la recunoașterea discriminării sale pe criteriu de origine socială și clasă, constatarea încălcării dreptului de acces la justiție și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, este deținut în Penitenciarul nr. 17 din or. Rezina și nu este escortat la examinarea pricinilor civile, în care este parte.

Menționează că, pricinile civile sunt examinate în lipsa sa, doar cu participarea părții adverse.

Susține că, blocarea accesului său în instanțele de judecată poartă un caracter umilitor pentru el și constituie o discriminare admisă de Ministerul Justiției pe motiv că, el este deținut și condamnat.

Afirmă că, pârâțul exercită presiuni asupra judecătorilor și avocaților în scopul determinării acestora să nu dispună escortarea sa în fața instanței de judecată.

Relevă că, în viziunea sa, în cazul în care un avocat încearcă să-i apere drepturile, atunci are loc intimidarea acestuia cu retragerea licenței de desfășurare a profesiei de avocat de către Ministerul Justiției sau cu eventualul refuz de prelungire a acesteia.

Consideră că, neescortarea sa în fața instanțelor judecătorești poartă un caracter discriminatoriu bazat pe criteriul condamnării sale.

Mai relevă că, prin răspunsul nr. 5/N-1620/14 din 04 septembrie 2014 Ministerul Justiției a comunicat că, art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu-i garantează dreptul de a se afla personal în fața instanțelor judecătorești în vederea apărării drepturilor sale.

Menționează că, art. art. 13 și 14 din Convenție îi garantează dreptul de a nu fi tratat discriminatoriu, or, chiar și în condițiile în care este deținut sau condamnat, statul urmează să-i asigure dreptul de acces la justiție.

Susține că, nu a fost escortat la ședințele de judecată ale Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 24 ianuarie 2014 și 21 februarie 2014, în cadrul cărora a fost examinată cererea sa de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, înaintată în baza Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Afirmă că, nu a fost escortat nici în ședințele de judecată ale Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 08 decembrie 2014 și 20 decembrie 2014, când s-a examinat cererea sa de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, înaintată în baza Legii nr. 190-XIII din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare și a Legii nr. 982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație.

Relevă că, nu a fost escortat nici în ședințele de judecată ale Judecătoriei Centru mun. Chișinău din data de 09 aprilie 2014, 17 aprilie 2014, 06 iunie 2014, 07 iulie 2014 și 02 septembrie 2014, în cadrul cărora a fost examinată cererea sa de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției și Ministerului Sănătății.

Consideră că, Ministerul Justiției a manifestat discriminare față de el pe criteriu de origine socială și clasă.

Solicită recunoașterea discriminării sale pe criteriu de origine socială și clasă prin răspunsul Ministerului Justiției nr. 5/N-1620/14 din 04 septembrie 2014, constatarea încălcării dreptului său de acces la justiție garantat de art. art. 20 și 54 alin. alin. (2) și (3) din Constituția RM și încasarea de la pârât a sumei de 2000 Euro, cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 07 iulie 2015 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, reclamantul, contrar prevederilor art. 118 alin. (1) CPC, nu a prezentat argumente și probe, care ar indica că, el, în cadrul examinării pricinilor civile nr. 3-165/15, 3-1638/14 și 2-747/14, ar fi comunicat instanțelor naționale faptul că, el, grație experienței sale personale specifice, deține informații referitoare la anumite circumstanțe particulare, care ar permite clarificarea suplimentară a obiectului acțiunii sau ar fi fost indispensabile pentru justa soluționare a cererii sale și ar demonstra necesitatea asigurării prezenței sale în instanța de judecată. De asemenea, acesta nu a explicat și nu a prezentat probe, care să demonstreze motivul pentru care, în situația în care asemenea circumstanțe au existat, nu le-a formulat în cererea de chemare în judecată, pe care a întocmit-o personal.

De asemenea, prima instanță a reținut că, neescortarea reclamantului în fața instanțelor naționale nu a avut un caracter discriminatoriu, dar din contra, aceasta este o consecință a situației specifice (dar legale), în care se află reclamantul.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2015 a fost respins apelul declarat de către Oleg Nicolaev și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 07 aprilie 2016, Oleg Nicolaev a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând repunerea în termen și admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

Recurentul Oleg Nicolaev, în motivarea recursului, a invocat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel.

Menționează că, intimatul Ministerul Justiției i-a blocat accesul în instanțele judecătorești, fapt confirmat prin răspunsul acestuia nr. 5/N-1620/14 din 04 septembrie 2014.

Susține că, prin neescortarea sa în ședințele de judecată i-a fost încălcat dreptul de a participa ca parte în proces, fiind, astfel, încălcate prevederile art.art.25-27, 56, 60, 75, 202-204, 211, 213, 214, 216, 233 și 234 din Codul de procedură civilă, ale art. art. 7, 16, 20, 26 și 54 din Constituția RM și ale art. art. 6, 13, 14 și 17 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele pricinii rezultă că, recurentul a luat cunoștință de decizia instanței de apel la data de 17 februarie 2016 (f. d. 106), iar cererea de recurs a fost depusă de acesta la data de 07 aprilie 2016 (f. d. 112).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Oleg Nicolaev nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Oleg Nicolaev, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul lui Oleg Nicolaev ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul lui Oleg Nicolaev se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

Mariana Pitic